

23.1.2019

VNK/2258/03/2018

Valtiovarainministeriö

Viite

Asia POLIITTISESTI MERKITTÄVÄT JULKISET TEHTÄVÄT

Valtiovarainministeriö on pyytänyt lausuntoa koskien valtioneuvoston asetusta poliittisesti merkittävistä julkisista tehtävistä. Valtioneuvoston kanslia lausuu asiasta seuraavan.

Asetus koski rahanpesulain 1 luvun 4 §:n 11 kohdassa tarkoitettujen poliittisesti vaikutusvaltaisten henkilöiden merkittäviä julkisia tehtäviä. Merkittävää poliittista valtaa käyttävissä tehtävissä olevien henkilöiden tulee työskennellä johtotehtävissä. Asetusta ei sovellettaisi sellaisiin henkilöihin, jotka työskentelevät keskitason tai sitä alemman tason tehtävissä. Arvioitaessa sitä, onko tehtävä poliittisesti merkittävä, tulisi ottaa huomioon FATFin (kansainvälinen rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjumiin keskittyvä toimintaryhmä) suositukset.

Pääministeriä avustamaan voidaan nimittää pääministerin toimikaudeksi valtiosihteeri. Pääministeri voi määrätä valtiosihteerin toimimaan sijaisenaan asioiden valmisteluun liittyvissä tehtävissä. Myös muuta ministeriä avustamaan voidaan nimittää ministerin toimikaudeksi valtiosihteeri. Ministeri voi määrätä valtiosihteerin toimimaan hänen sijaisenaan asioiden valmisteluun liittyvissä kansallisissa ja kansainvälisissä tehtävissä. Valtioneuvostolain 6 §:ssä mainittujen pääministerin valtiosihteerin ja ministerin valtiosihteerin on katsottava olevan sellaisia poliittisesti merkittäviä julkisia tehtäviä (virkoja), jotka on perusteltu mainita ao. asetuksessa. Valtioneuvoston ohjesäännön 44 §:ssä on mainittu tarkemmin valtiosihteerien tehtävät, joiden arvioinnin perusteella voidaan päätyä tehtävän merkittävyyteen.

Perustelumuiotiossa todetaan poliittisia valtiosihteereitä koskien, että "Ehdotettua pykälää sovellettaisiin vain poliittisiin virkamiehiin. Säännöstä ei siten sovellettaisi henkilöihin, joihin sovelletaan virkamieslakia (750/1994)". Poliittisista valtiosihteereistä säädetään valtioneuvostolain 6 §:ssä. Heihin sovelletaan kuitenkin valtion virkamieslakia, joten perusteluissa ei voi käyttää tätä soveltamisseikkaa rajaavana tekijänä. Näin ollen viittaus virkamieslakiin soveltuvuuden määrittäjänä tulisi poistaa.

Lisäksi ministerin apuna voi toimia erityisavustaja. Erityisavustajan nimittää pääministeri ministerin esityksestä. Erityisavustaja suorittaa ministerin hänelle antamia tehtäviä toimimatta ministeriön esittelijänä. Erityisavustajan tehtävässä on toki mahdollista saada merkittävääkin tietoa ja osallistua erilaisiin tehtäviin, mutta se on toki poliitti-

nen avustajatehtävä. Tehtävä ei luonteeltaan täytä edellytettyä poliittisesti vaikutusvaltaisen henkilön määritelmää, vaan on ministeriä avustava tehtävä ilman suurempaa riippumattomuutta tai vaikutusvaltaa.

Asetusluonnoksen 10 §:n määrittelyn osalta rahanpesulain po. kohdan soveltamisalan kohteena on yritys, joten perustelumuiotiossa ja asetuksessa tulisi käyttää samaa terminologiaa. Lisäksi rahanpesulain mukainen yritys on täsmennetty yhtiöksi, jonka todetaan jäljempänä olevan yksityinen tai julkinen valtion kokonaan omistama osakeyhtiö. Ei ole mitään perusteita laajentaa käsitettä tällaisen yhtiön välilliseen omistukseen, joka toisi mukaan myös konsernin tytäryhtiöt. Tämä olisi nimenomaan omistajaohjauslain vastainen määrittely.

Timo Lankinen
alivaltiosihteeri

Kari Peltonen
hallitusneuvos